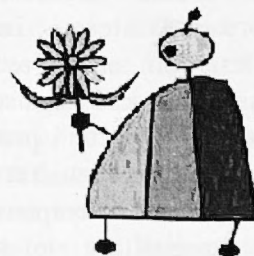

DOS MIL CONGRESSOS EN UN: L'ODISSEA DE LA DIVERSITAT I LA IGUALTAT

Justo L. Cirugeda
Secretariat Confederal STEs

Com primer i principal balanç del Congrés que, amb l'epígraf *Construir una Escola des de la Diversitat i per a la Igualtat*, es va celebrar a la Facultat d'Educació de la Universitat Complutense de Madrid a finals de gener, cabria ressaltar l'èxit que en si suposa que set organitzacions de diversa -mai més ben dit- índole hagin estat capaces de posar-se a treballar en una mateixa direcció, deixant de costat els seus legítims interessos propis, en un exercici de responsabilitat que està començant a donar els seus fruits.

Efectivament, que pares i mares de CEAPA, Moviments pedagògics aglutinats en MRPs i MCEP i ni més ni menys que quatre sindicats d'ensenyança -Confederació de STEs, CCOO, CGT i FETE-UGT- ens hàgim posat d'acord és quelcom noticiable i estimulant, sobretot perquè en el camí hi ha hagut més d'una corba tancada que va poder ocasionar la llenegada d'aquest vehicle col·lectiu que de moment no s'ha de detenir. Però, d'on va sortir aquesta trobada? Fa uns anys un company de l'STE de Castella-La Manxa proposava, al si de la Plataforma estatal per l'Ensenyança Pública, la celebració d'un congrés sobre l'atenció a la diversitat; la idea va quedar allí, en els limbs, fins que la Confederació de Moviments de Renovació Pedagògica la va reprendre fa any i mig, moment en què es va començar a treballar des de les organitzacions anteriorment citades -en un principi es va remenar la possibilitat que el congrés tengués lloc a les Illes, opció descarta-

da més endavant a favor de Toledo i posteriorment de Madrid-. Però des d'aquella idea inicial fins avui són moltes les coses que han canviat en el panorama educatiu, i no precisament a millor, per la qual cosa s'ha intentat que en aquesta trobada estatal hi hagués un equilibri entre el polític i el pedagògic -encara que a vegades no hi càpiguen distincions-: el congrés ha estat, d'alguna manera, un test i un primer agrupament de forces d'una sèrie d'organitzacions -les més representatives de pares i mares i professorat davant de la contrareforma que perfila sense inconvenient ni consulta alguna el Govern del Partit Popular, arrecerat en la seva còmoda majoria absoluta parlamentària i mediàtica. Es tractava, doncs, no sols de reflexionar sobre allò que ens preocupa -i molt- entorn del dia a dia de la igualtat i diversitat en l'aula i en els nostres centres de treball, sinó també de conèixer-nos en aquest precís moment, de prendre mesura, de saber com i des d'on es pot plantejar

la batalla als que sabem hostils cap als col·lectius socials que tenim la nostra raó de ser no tant en la consecució d'interessos corporativistes i immediats, com en la recerca d'una educació i una societat que respecte i propiciï el principi d'igualtat d'oportunitats i compensació de desigualtats que ara, al mig d'una intoxicació informativa desmesurada, es vol fer retrocedir, en benefici del mercat i dels privilegis de casta.

Presències i absència

Més de quatre-centes persones varen participar en els actes del congrés que no sols va reunir representants de les afiliacions de les respectives organitzacions, ja que també van acudir convidats i convidades de moviments socials com el Sindicat d'Estudiants, Acció Educativa, Educació sense Fronteres, Associació de Mestres de Circ i Fires, comissió d'Educació de la Federació estatal de Gais i Lesbianes, Intermon, Educadors amb Gitanos, o Moviment per la Qualitat de l'Educació en el Sud i Est de Madrid: la diversitat entesa en sentit ampli i amb profusió de matisos, la que parteix de la certesa que cada ésser humà és distint, no aquella de butxaca que en ocasions es dissenya per a reforçar moralment la suposada majoria. Especial atenció va suscitar la conferència inaugural de Federico Major Saragossa, a la qual varen acudir nombrosos responsables polítics i pensadors com Enrique Miret Magdalena o Ludolfo Paramio; amb tot, sense voler negar el brillant de l'al·locució del conferenciant, es va trobar a faltar un discurs més específic i menys infestat de generalitats. És a dir, més adaptat a l'auditori ja de sobra conscienciat que estibava el saló d'actes de la Facultat d'Educació. D'altra banda, en breu seran editades les conclusions del congrés que de moment ja poden consultar-se en el lloc *web* www.node50.org/igualdad/diversidad i que en aquest moment estan sent donades a conèixer, a través de la Plataforma estatal per l'Ensenyança Pública -que les ha assumides com pròpies-, a responsables de temes educatius en els partits polítics i porta-

...l'epíleg del congrés està encara per escriure, ja que des de les organitzacions convocants s'ha començat a estudiar una possible continuïtat de la iniciativa, no com a congrés, evidentment, sinó com un altre tipus de fòrum...

veus parlamentaris a la comissió d'Educació del Congrés dels Diputats.

L'interès que sabem que ha generat aquesta iniciativa -utilitzant el llenguatge economicista tan en voga ara en l'educació, podem dir que la demanda va superar amb escreix l'oferta-

contrasta certament amb la reacció del MECD, que no ha tengut cap tipus de participació en el mateix -la Comunitat de Madrid i la Junta de Comunitats de Castella-La Manxa sí que varen donar el seu suport-: així, des d'un primer moment el Ministeri va condicionar la seva col·laboració a la possibilitat de tenir veu i vot en l'elecció de conferenciant i participants en la taula redona, amb la qual cosa el nostre estimat congrés 2001 hagués passat a ser una més d'aquestes jornades aigualides dirigides des del poder, a les que després s'al·ludeix per justificar els excessos contrarreformistes que es colen sense consultar la comunitat educativa -la que representa l'interès general, vull dir, que l'altra segur que està molt ben informada-: allò hagués estat com un telenotícies qualsevol, però amb Isabel Couso oficiant en el lloc de Buruaga, com a nova comunicadora de l'autisme popular.

No és el final

Com a epíleg de les conclusions generals i les elaborades des de cada un dels quinze grups de treball, el Congrés va aprovar dues resolucions, relatives a la necessitat que s'elimini la religió com a assignatura en els currículums i entorn de la nova Llei d'Estrangeria, per a manifestar el rebuig a la mateixa i assenyalar que l'educació és un dret de totes les persones que resideixin a l'estat, independentment de la seva situació legal o administrativa. Encara que cabria assenyalar que l'epíleg del congrés està encara per escriure, ja que des de les organitzacions convocants s'ha començat a estudiar una possible continuïtat de la iniciativa -no com a congrés, evidentment, sinó com un altre tipus de fòrum-; al marge, el que sí que seguirà en marxa és la pàgi-

na web, que ja està servint d'enllaç comunicatiu entre moltes persones -han arribat, per exemple, suggeriments des d'Hispanoamèrica- i on s'arreglen articles i experiències d'interès per als que, a banda de les circumstàncies polítiques i educatives del moment, creiem que la recerca de la igualtat a través de la diversitat ha de ser incessant.

En un moment en què des de determinats estudis s'atribueix el problema rampant de la violència a l'escola a la falta de sintonia existent entre la igualtat propugnada en els centres i la competitivitat de la societat real -en comptes d'intentar canviar la societat s'intenta que l'ensenyança sigui també segregadora, perquè l'alumnat no es traumatitzi en veure el que hi ha fora-; que des de certs àmbits es clama pel retorn a l'oxidat concepte d'assignatura com un compartiment estanc -florint al mateix temps tota una nova

gamma d'associacions corporativistes d'educadors per matèries-; que ens enfrontem per primera vegada al repte d'incorporar massivament a la xarxa educativa infants d'altres cultures, com a antesala de la seva incorporació a la nostra societat, que ha de ser de ple dret; que el sexisme que no cessa i es renova dia a dia segueix provocant episodis dramàtics de violència de gènere, que ha de ser combatuda des del principi; que el consumisme desafortat i desintegrador amenaça, en fi, de convertir-se en l'única categoria que ens iguali a tots per l'alienació, demanem el vostre suport i el vostre entusiasme en aquesta odissea de construir una escola des de totes i cada una de les diversitats -que segur que són més de dos mil una- per a la igualtat.

XVII
TROBADA
D'ESCOLES
MALLORQUINES

Ses Voltes
Palma
5 de maig de 2001